

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Bijkomende Maatregel ten behoeve van de door de Brexit geïmpacteerde bedrijven en organisaties in het kader van de Brexit-aanpassingsreserve (BAR) van de Europese Unie – Definitieve goedkeuring

SAMENVATTING:

Vlaanderen neemt maatregelen om de impact van de Brexit zoveel mogelijk te counteren. De Vlaamse Regering voorziet extra steun voor bedrijven en organisaties die getroffen worden door de gevolgen van de Brexit.

Voor de financiering van deze maatregelen kan beroep gedaan worden op de middelen van de Brexit-aanpassingsreserve (BAR) van de Europese Unie.

Deze nota omvat een bijkomend voorstel om gerichte steunmaatregelen, die op de BAR aangerekend kunnen worden, te nemen.

Dit voorstel werd uitgewerkt nadat er vanuit de Europese Commissie meer verduidelijking kwam omtrent de toepassing van de staatssteunregelgeving op de BAR verordening.

Aangezien de BAR verordening ook voorziet in de financiering van retroactieve kosten moest hiervoor naar een gepaste regeling gezocht worden in het kader van de staatssteunregelgeving. De Europese Commissie stelt nu voor om een steunmaatregel uit te werken die de combinatie maakt tussen de criteria in de BAR verordening en de Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak. Voor Vlaanderen is een totaalbedrag van 223 mio euro aan BAR-middelen voorzien. Een eerste tranche van 83 mio euro werd reeds per beslissing VR in december 2020 toegekend. Deze oproep zal gebruik maken van het nog niet ingezette saldo van de BAR-middelen die aan Vlaanderen zijn toegewezen. Op die manier zal ook kunnen tegemoet gekomen worden aan de aanvragen tot brexitsteun vanwege andere Beleidsdomeinen.

De Europese Commissie verleende haar goedkeuring voor deze steunmaatregel op 1 juni 2022.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Economie

Uit het regeerakkoord 2019-2024:

“We helpen onze bedrijven om zich voor te bereiden op de gevolgen van de Brexit. We voeren het Brexit actieplan verder uit en geven invulling aan bijkomende acties (voor sensibilisering, begeleiding, ondersteuning) die worden afgesproken in de Brexit-taskforce, onder coördinatie van het departement Buitenlandse Zaken.”

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Relanceplan “Vlaamse Veerkracht” van de Vlaamse Regering (september 2020):

Beslissing Vlaamse regering van 18 december 2020 (VR 2020 1812 DOC.1581/1BIS): Maatregelen met betrekking tot het internationaal ondernemen ten behoeve van de door de Brexit geïmpacteerde bedrijven in het kader van het Relanceplan: Vlaamse Veerkracht:

“De Vlaamse Regering beslist:

- in te stemmen met de hierboven geschetste maatregelen met betrekking tot het internationaal ondernemen ten behoeve van de door de Brexit geïmpacteerde bedrijven;
- de Vlaamse minister bevoegd voor het internationaal ondernemen te belasten met de verdere uitwerking van de maatregelen met betrekking tot het internationaal ondernemen ten behoeve van de door de Brexit geïmpacteerde bedrijven;
- het bedrag van 30 mio euro vrij te maken vanuit de relanceprovisie (begrotingsartikel CBO-1CBG2AH-PR) ten gunste van het uitvoerend agentschap Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen/Flanders Investment & Trade.”

Beslissing Vlaamse regering van 18 december 2020 (VR 2020 1812 DOC.1585/ITER): (Steun)Maatregelen ten behoeve van de door de Brexit:

“De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan:

- het voorgesteld plan van aanpak met bijhorende acties
- de hierna volgende Brexit ondersteuningsmaatregelen met overheveling van de bijhorende kredieten naar het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (begrotingsfonds van VLAIO) met oog op de uitvoering van de verschillende maatregelen:
- Post-Brexit-Veerkrachtsubsidie ikv groeisubsidie via thematische oproep met een maximaal subsidiebedrag van 50.000 euro (cfr groeisubsidie), 14,3 mio euro in 2021 en 14,3 mio euro in 2022.
- Gerichte open oproep transformatie opleiding voor 2.000.000 euro.
- Vlaamse Green Lane project ten bedrage van 2.000.000 euro.
- Uitbreiding van het VLAIO Netwerk contract ondernemerschap met 5.000.000 euro als volgt te besteden: 1) Contract ondernemerschap: maximaal 2.350.000 euro/jaar, inclusief btw, outputgericht te betalen conform de eenheidsprijzen van contract ondernemerschap en innovatieversnelling en 2) Dyzo: 150.000 euro/jaar voor 2VTE.
- Versterken en/of aantrekken vrijwaren van investeringen voor 10.000.000 euro. De aanwerving van 8 personeelsleden (8VTE) voor een periode van 1 jaar bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), met als doel dossiers van de KMO Brexit veerkrachtsubsidie te verwerken en de ondersteuning van de Brexit helpdesk en de overheveling van de nodige kredieten hiervoor aan de personeelskredieten van het agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO)”

Beslissing van de Vlaamse regering van 18 december 2020 (Plan Vlaamse Veerkracht: subsidie VLAM relanceplan corona en Brexit):

De Vlaamse Regering maakt 3 miljoen euro vrij vanuit de relanceprovisie en kent deze subsidie toe aan het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing vzw (VLAM). Ze stemt ook in met de maatregelen uit het VLAM-relanceplan 'Corona & Brexit - 2021-2022' voor de zwaar getroffen sectoren van de agrovoeding en sierteelt, met het oog op het vrijwaren en ondersteunen van de export naar het Verenigd Koninkrijk. Het betreft ondersteuning door VLAM in 2021 en 2022 door het verlenen van bedrijfssubsidies, communicatie in binnen- en buitenland en de coördinatie van het Brexit- en relancebeleid binnen de sector.

2. INHOUD

2.1. Europees wettelijk kader

Deze maatregel sluit aan bij de volgende Europese regelgeving:

- Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun.**
- Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Publicatieblad van 26 juni 2014, L 187, blz. 1 - 78), en de latere wijzigingen ervan.**
- Mededeling van de Commissie van 19 maart 2020 (C(2020) 1863) Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak.**
- Verordening (EU) 2021/1755 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2021 tot oprichting van de Reserve voor aanpassing aan de Brexit.**

2.2. Voorstel van de te nemen bijkomende maatregel voor de implementatie van de BAR Verordening in Vlaanderen ten behoeve van bedrijven en organisaties die door de Brexit negatief geïmpacteerd zijn

Dit voorstel is gebaseerd op het volgende motief:

Omdat ondernemingen en openbare entiteiten gelegen in Vlaanderen economisch een negatieve impact ondervinden van de gevolgen van de coronamaatregelen en de Brexit, is het noodzakelijk om voor die ondernemingen en openbare entiteiten een nieuwe ondersteuningsmaatregel te nemen. De getroffen ondernemingen en openbare entiteiten kunnen voor de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023 beroep doen op de Brexit Adjustment Reserve (BAR) indien zij schade ondervinden ten gevolge van de Brexit. Het merendeel van de ondernemingen en openbare entiteiten hebben reeds in hun voorbereidingen op de Brexit geïnvesteerd of kosten gemaakt. Het is daarom noodzakelijk om retroactieve kosten toe te laten, zoals in de BAR verordening aangegeven wordt, en deze ondernemingen niet te benadelen t.o.v. de ondernemingen en openbare entiteiten die zich niet voorbereid hebben en nu een aanvraag indienen om eventueel een vergoeding onder de BAR te ontvangen. Dit kader zal eveneens toelaten dat projecten kunnen ingediend worden voor andere

beleidsdomeinen, zoals Cultuur, MOW en Onderwijs

Er wordt een subsidie toegekend aan ondernemingen die getroffen zijn door de coronavirusmaatregelen en de gevolgen van de Brexit, die maximaal 80% bedraagt van de aanvaardbare kosten die gemaakt en uitbetaald zijn in de referentieperiode van de BAR-verordening, in concreto 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023.

Er wordt een subsidie toegekend aan openbare entiteiten die maximaal 100% bedraagt van de aanvaardbare kosten die gemaakt en uitbetaald zijn in de referentieperiode van de BAR-verordening, in concreto 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023.

Dit voorstel levert ook het kader om de door VLAIO al geïdentificeerde projecten van onder andere de Vlaamse havens, de visserij, toerisme, ... te toetsen aan de BAR-verordening en te ondersteunen.

Om in aanmerking te komen voor financiering dienen de ingediende projecten te voldoen aan de voorwaarden gesteld door de Europese Unie, zoals hierboven vermeld, en worden ze beoordeeld op hun kwaliteit, hun impact en de mate waarin ze aansluiten bij de prioriteiten van Vlaamse Regering op zoals opgenomen in het plan Vlaamse Veerkracht.

Hiertoe organiseert de Vlaamse beheersautoriteit voor de BAR, die ingebed is in VLAIO, een oproep tot het indienen van projecten met onmiddellijke ingang na goedkeuring van dit besluit en tot toegekend uiterlijk op 30 juni 2022, of tot uitputting van het budget. Indien de tijdelijke kaderregeling door de Europese Commissie zou worden verlengd, wordt de uiterlijke beslissingstermijn voor dezelfde duur verlengd. Na afloop van de tijdelijke kaderregeling kunnen projecten enkel toegewezen worden via de reguliere staatssteunkaders.

In functie van noodwendigheid kan de minister ook de indientijd verkorten of de oproep voortijdig afsluiten.

Voor Vlaanderen is een totaalbedrag van 223 mio euro aan BAR-middelen voorzien. Een eerste tranche van 83 mio euro werd reeds per beslissing VR in december 2020 toegekend. Deze oproep zal gebruik maken van het nog niet ingezette saldo van de BAR-middelen die aan Vlaanderen zijn toegewezen.

De steunaanvrager dient een subsidieaanvraag in via de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen en vermeldt daarbij onder meer zijn ondernemingsnummer, het projectvoorstel en de aanvaardbare kosten in de subsidieperiode.

De indieningsperiode en de voorwaarden van de subsidievraag worden vermeld op de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

De subsidieaanvraag wordt elektronisch afgehandeld.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen onderzoekt de naleving van de voorwaarden die zijn opgelegd bij dit besluit en beslist of de subsidie toegekend wordt. Bij de beoordeling van de projecten worden ook de relevante beleidsdomeinen betrokken.

De steunaanvrager ontvangt een schriftelijke kennisgeving van de beslissing.

De steunaanvragen worden behandeld in volgorde van indienen en tot de uitputting van de beschikbare middelen of afsluiting van de oproep.

De Europese Commissie verleende haar goedkeuring voor deze steunmaatregel op 1 juni 2022. Volgende

wijzigingen werden als gevolg van de opmerkingen van de Commissie aangebracht:

- Aangezien deze steun wordt toegestaan onder de Covid-19 Tijdelijke kaderregeling, dient de in aanmerking komende periode beperkt te worden van 19 maart 2020 tot en met 30 juni 2022.
- Voor het domein Landbouw & Visserij dient rekening gehouden te worden met de bepalingen van volgende Verordeningen:
 - - Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Publicatieblad van 1 juli 2014, L 193/1), en de latere wijzigingen ervan;
 - - Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector (Publicatieblad van 24 december 2013, L 352/9), en de latere wijzigingen ervan;
 - - Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 waarbij bepaalde categorieën steun ivoor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Publicatieblad van 24 december 2014, L 369/37), en de latere wijzigingen ervan;
 - - Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (Publicatieblad van 28 juni 2014, L 190/45), en de latere wijzigingen ervan.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De maatregel die voor ondersteuning wordt voorgesteld, wordt integraal aangerekend op de aan Vlaanderen toekomende BAR-middelen, die buiten de Vlaamse begroting gehouden worden.

In de mate dat eerder besliste initiatieven reeds werden voorgefinancierd met middelen uit de Vlaamse begroting, zal de Vlaamse begroting hiervoor vanuit de BAR-middelen gecompenseerd worden. Dit geldt met name voor de initiatieven, ten belope van 83 miljoen euro, waarover de Vlaamse regering een beslissing nam op 18 december 2020.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 29 maart 2022. In dit advies werden enkele technische opmerkingen geformuleerd die in de tekst werden aangepast.

Het begrotingsakkoord werd bekomen op 31 maart 2022

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, innovatie, werk, sociale economie en landbouw, zal belast zijn met de uitvoering van deze beslissing en doet hiervoor beroep op het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) en vraagt hiervoor gezien de goedkeuring van de Europese Commissie op 1 juni 2022, de definitieve goedkeuring aan de Vlaamse regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitgewerkte maatregel voor de implementatie in Vlaanderen van de Europese Verordening met betrekking tot de Brexit-aanpassingsreserve (BAR) voor ondernemingen en organisaties die nadelige gevolgen ondervinden ten gevolge van uitstap van het VK uit de Europese Unie op 1 januari 2021 en die zich aan de nieuwe realiteit van de gewijzigde relaties tussen Vlaanderen en het VK dienen aan te passen.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Jo Brouns